ज्वलति तस्मिन्नर्द्धदग्धशरीरः स्फुटिताक्षः करुणं परिदेवयन् पापबु
द्धिपिता शमीकोटरान्निश्चक्राम। ततश्च तैः सर्वैः पृष्टः। भो किमिदं।
इत्युक्ते स पापबुद्धिविचेष्टितं सर्वमिदं तेषां निवेदयित्वोपरतः। अथ
तं पापबुद्धिं शमीशाखायां प्रविलम्ब्य राजपुरुषा धर्मबुद्धिं प्रशस्येद
५मूचुः। अहो साधिदमुच्यते।

उपायं चिन्तयेत् प्राज्ञः तथापायं च चिन्तयेत्।
पश्यतो वकमूर्खस्य नकुलेन हता वकाः ॥४५४॥

कथा धर्मबुद्धिः प्राह। कथमेतत्। ते प्रोचुः। अस्ति कस्मिंश्चिद्वनो
॥२०॥ द्देशे बहुवकसनाथो वटपादपः। तस्य कोटरे कृष्णसर्पः प्रतिवसति
१०स्म। स च वकबालकानज्ञातपक्षानपि सदैव भक्षयन् कालं नयति।
अथैको वकस्तेन भक्षितान्यपत्यानि दृष्ट्वा शिशुवैराग्यात् सरस्तीरमा
साद्य वाष्पपूरितनयनो ऽधोमुखस्तिष्ठति। तं च तादृक्चेष्टितमवलोक्य
कुलीरकः प्रोवाच। माम किमेवं रुद्यते भवताद्य। स आह। भद्र
किं करोमि। मन्दभाग्यो ऽहं। मम बालकाः स्वजनाश्च वटकोटर
१५निवासिना सर्पेण भक्षिताः। तद्दुःखदुःखितो ऽहं रोदिमि। तत्
कथय मे यद्यस्ति कश्चिदुपायस्तद्विनाशाय। तदाकर्ण्य कुलीरकश्चिन्त
यामास। अयं तावदस्मज्ज्ञातिसहजवैरी। तत् तथाविधं सत्यानृतमु
पदेशं प्रयच्छामि। यथान्ये ऽपि वकाः सङ्क्षयमायान्ति। उक्तं च।

नवनीतसमां वाणीं कृत्वा चित्तं तु निर्दयं।
२० तथा प्रबाध्यते शत्रुः सान्वयो म्रियते यथा ॥४५५॥

आह च। माम यद्येवं तन्मत्स्यमांसखण्डानि नकुलविलद्वारात् सर्प
कोटरं यावत् प्रक्षिप। येन नकुलस्तन्मार्गेण गत्वा तं दुष्टसर्पं विना
शयति। तथानुष्ठिते मत्स्यमांसखण्डानुसारिणा नकुलेन कृष्णसर्पं
निहत्य ते ऽपि तद्वृक्षाश्रया वकाः शर्वे शनैः शनैर्भक्षिताः। अतो
२५वयं ब्रूमः।